

การใช้กิจกรรมบทบาทสมมติเพื่อพัฒนาทักษะการพูดภาษาจีนของนักศึกษา
โปรแกรมวิชาการสอนภาษาจีน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย
USING ROLE-PLAYING ACTIVITIES FOR STUDENTS' CHINESE SPEAKING SKILLS
IMPROVEMENT IN THE CHINESE LANGUAGE TEACHING PROGRAM, FACULTY
OF EDUCATION, CHIANG RAI RAJABHAT UNIVERSITY

Received: September 6, 2021

Revised: March 21, 2022

Accepted: April 8, 2022

เสาวคนธ์ จันดีะมาต^{1*}

Saowakon Chantamat^{1*}

*Corresponding author: E-mail: saowakon.jai@crru.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) สร้างและหาประสิทธิภาพแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 2) เพื่อเปรียบเทียบทักษะการพูดภาษาจีนก่อนและหลังเรียนโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ 3) เพื่อศึกษาความพึงพอใจต่อการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือนักศึกษาชั้นปีที่ 1 โปรแกรมวิชาการสอนภาษาจีน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย ที่ลงทะเบียนเรียนวิชาการฟังและการพูดภาษาจีน 2 (รหัสวิชา TCN1202) ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 ด้วยวิธีสุ่มแบบกลุ่ม ได้หมู่เรียนที่ 1 จำนวน 26 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ แบบทดสอบวัดทักษะการพูดภาษาจีนก่อนและหลังเรียนการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ แบบวัดความพึงพอใจที่มีต่อการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ วิเคราะห์ข้อมูลโดยสถิติ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ผลวิจัยพบว่า

1. แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ มีประสิทธิภาพ เท่ากับ 85.33/88.77 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 80/80

2. ทักษะการพูดภาษาจีนของนักศึกษาหลังเรียนโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติของนักศึกษาสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการเรียนโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติเพื่อพัฒนาทักษะการพูดภาษาจีนอยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ: กิจกรรมบทบาทสมมติ การสอนภาษาจีน ทักษะการพูดภาษาจีน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความพึงพอใจ

¹ อาจารย์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

Abstract

The purposes of this study were 1) to create and measure the effectiveness of a learning plan using role-play activities according to the 80/80 criteria; 2) to compare Chinese speaking skills before and after learning by using role-play activities.; 3) to study students' satisfaction towards the role-play activities.

The research samples were the first-year students from the Chinese Language Teaching Program, Faculty of Education, Chiang Rai Rajabhat University, who enrolled in the course of Chinese listening and speaking II (TCN1202) in the second semester, academic year 2020. The cluster random techniques were used to select 26 students from group 1 for the study. The research tools were a learning plan using the role-play activities, pre and post Chinese speaking skill tests, and students' satisfaction questionnaire on the role-play activities. Data were analyzed by using descriptive statistics such as percentage, mean ($\bar{X}$) and standard deviation (S.D.).

The results showed that:

1. The efficiency value (E1/ E2) of the learning plan using the role-play activities was at 85.33/88/77, which was higher than the 80/80 criteria.
2. The Chinese speaking skills of the students after studying using role-play activities of the students were higher than before, with statistical significance of .05 level.
3. The students were highly satisfied with the use of role-play activities for the improvement of their Chinese speaking skills.

Keywords: Role-play activities, Chinese Teaching, Chinese speaking skills, Learning achievement, Satisfaction

บทนำ

กิจกรรมบทบาทสมมติเป็นกิจกรรมการเรียนสอนรูปแบบหนึ่งที่นิยมนำมาใช้ในการเรียนการสอนภาษามุ่งเน้นและเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ใช้บุคลิกภาพของตนเองในการเรียนภาษา ด้วยการเลียนแบบและแสดงท่าทางจินตนาการ รวมทั้งความจำ อารมณ์ ความรู้สึก เจตคติที่มีต่อบทบาท เป็นกิจกรรมที่เอื้อให้ผู้เรียนสามารถใช้ทักษะทางภาษาในการแสดงพฤติกรรมตามบทบาทที่ได้รับจากสถานการณ์ที่ใกล้เคียงความเป็นจริง อาจควบคุมหรือไม่ควบคุมก็ได้ ขึ้นอยู่กับความสามารถของผู้เรียน ซึ่งมีจุดมุ่งหมายสำคัญ คือ ให้ผู้เรียนใช้ภาษาจีนสื่อสารกันอย่างมีความหมายมากกว่าการเน้นไวยากรณ์และโครงสร้าง นอกจากนี้ยังเป็นกิจกรรมที่ช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาสื่อความหมายได้ เหมาะสมกับสภาพทางสังคม เพราะผู้เรียนสามารถสวมบทบาทที่ผู้เรียนมีโอกาสดำเนินชีวิตได้ เช่น กิจกรรมการเล่านิทานภาษาจีนในชั้นเรียน การใช้กิจกรรมบทบาทสมมติในชั้นเรียนเป็นต้น บทบาทสมมติเป็นเครื่องมือและวิธีการอย่างหนึ่งที่ใช้ในการสอนเพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจอย่างลึกซึ้งใน เรื่องที่เรียนโดยที่ผู้สอนสร้างสภาพการณ์สมมติและบทบาทสมมติขึ้นมาให้ผู้เรียนได้แสดงออกตามที่ตนคิดว่าควรจะเป็นและถือเอาการ

แสดงออกทั้งความรู้สึก และพฤติกรรมมาขออภิปรายเพื่อการเรียนรู้ กิจกรรมที่ใช้บทบาทสมมติเป็นเทคนิคที่ผู้เรียนได้แสดงพฤติกรรม โดยสวมบทบาทที่อาจถูกกำหนดไว้ หรือเป็นสถานการณ์จำลอง ทำให้ผู้เรียนสามารถแสดงออกทั้งด้านความคิด ลักษณะท่าทาง อีกทั้ง เป็นการพัฒนาทักษะด้านการพูดภาษาจีน โดยที่ผู้เรียนสามารถนำความรู้ด้านคำศัพท์หรือเกิดจินตนาการที่จะนำรูปแบบทางภาษามาใช้เพื่อการสื่อสารตามสถานการณ์ที่ได้รับบทบาทได้อย่างมีประสิทธิภาพ (ทิตินา แคมมณี 2519, หน้า 41 อ้างถึงใน ดวงสมร จันทับ, 2550, หน้า 32)

การเรียนรู้ภาษาต่างประเทศโดยเฉพาะภาษาจีน สิ่งที่สำคัญอย่างยิ่งนั่นก็คือทักษะด้านการพูด ทักษะการพูดเป็นทักษะที่มีความสำคัญรองลงมาจากทักษะการฟัง เมื่อเริ่มเรียนรู้จากการฟัง แล้วก็เริ่มเรียนรู้ในการพูด ปัญหาหลักด้านทักษะการพูด คือ สภาพแวดล้อมทางภาษา ถ้านอกห้องเรียนไม่มีโอกาสได้ใช้ภาษาจีนในการสนทนา ก็จะทำให้ไม่มีโอกาสในการฝึกพูดกับเจ้าของภาษาน้อยลง และด้วยธรรมชาติของภาษาจีนที่มีเสียงวรรณยุกต์ทั้งหมดอยู่สี่เสียงโดยแต่ละเสียงจะมีความหมายที่แตกต่างกันออกไป เมื่อพูดเสียงผิดก็จะทำให้เกิดการสื่อสารที่ผิดไป ทักษะด้านการพูดภาษาจีน จึงมีความสำคัญมากในการสื่อสารอีกด้วย อัญชลีการ์ ชันติ (2562, หน้า 1) ได้กล่าวว่า การพูดภาษาจีนในปัจจุบันมีความสำคัญมากและมีผู้เรียนภาษาจีนจำนวนมากประสบปัญหาในการเรียนภาษาจีน คือ ไม่สามารถสนทนาสื่อสารกับเจ้าของภาษาได้ หรือฟังไม่เข้าใจ ในความเป็นจริงแล้วการเรียนภาษาจีนให้ได้ผลดีนั้นจะอาศัยความรู้ความสามารถทางด้านคำศัพท์ไวยากรณ์ และโครงสร้างภาษาเพียงอย่างเดียวไม่สามารถช่วยให้ผู้เรียนใช้ภาษาจีนที่เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพและสามารถสื่อสารกับเจ้าของภาษาได้ ดังนั้นในการเรียนการสอนภาษาจีนผู้สอนควรเน้นการบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ คำนึงถึงความสามารถในการพูดสื่อสารของผู้เรียนเป็นหลัก โดยการสอนให้ผู้เรียนเข้าใจถึงสถานการณ์ในการใช้ภาษาและการใช้ภาษาให้เหมาะสมตามสถานการณ์ต่างๆ ซึ่งกิจกรรมบทบาทสมมติเป็นกิจกรรมหนึ่งที่สามารถทำให้ผู้เรียนสามารถสื่อสารได้ดีและสามารถใช้ภาษาได้อย่างถูกต้อง

การใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ เป็นรูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่ได้รับการยอมรับในการพัฒนาทักษะการพูดโดยเฉพาะทักษะการพูดภาษาที่สอง ดังจะเห็นจากงานวิจัยจำนวนมากที่นำกิจกรรมบทบาทสมมติมาใช้ในการพัฒนาทักษะการพูดของผู้เรียน ซึ่งส่งผลต่อทักษะการพูดภาษาจีนของนักเรียนที่สูงขึ้นดังที่ Werth, M. (2018) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ROLE-PLAY IN THE CHINESE CLASSROOM พบว่า มุมมองของครูผู้สอนในการใช้บทบาทสมมติในห้องเรียนภาษาจีน มีความแตกต่างอย่างมาก เหตุผลในการใช้บทบาทสมมติของครูผู้สอนคือ ความสามัคคี ส่วนนักเรียนมีความพึงพอใจอย่างมากต่อการแสดงบทบาทสมมติ เพราะบทบาทสมมติทำให้ผู้เรียนเกิดความเพลิดเพลิน และทำให้เกิดการเรียนรู้ในการเรียนรู้ เปิดโอกาสมากขึ้นสำหรับการเรียนรู้หรือการสอนแบบเพื่อนช่วยเพื่อน และทำให้ครูสามารถให้ข้อเสนอแนะในทันทีมากขึ้น ซึ่งสิ่งเหล่านี้บ่งชี้ได้ว่าการแสดงบทบาทสมมติสามารถเป็นเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพสำหรับผู้เรียน และดังที่ฮวาน ฮวาน หม่าและคณะ (2019) ได้ทำการวิจัยเรื่องการพัฒนาทักษะการพูดภาษาจีนของนักศึกษาสาขาวิชาภาษาจีน คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม โดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ พบว่า 1. ประสิทธิภาพของการพัฒนาทักษะการพูดภาษาจีนโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติสำหรับนักศึกษาสาขาวิชาภาษาจีน ชั้นปีที่ 1 คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม มีประสิทธิภาพของ E1/ E2 เท่ากับ 85.12/85.29 ซึ่งมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 ที่กำหนดไว้ 2. ทักษะการพูดภาษาจีนของนักศึกษาสาขาวิชาภาษาจีน ชั้นปีที่ 1 คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม หลังเรียนสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 3. นักศึกษาสาขาวิชาภาษาจีน

ชั้นปีที่ 1 คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ภาษาจีนโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติโดยรวมอยู่ในระดับมาก จากงานวิจัยดังกล่าว ทำให้ทราบว่ากิจกรรมบทบาทสมมติส่งผลทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนสูงขึ้นและมีผลต่อการเรียนรู้ภาษาจีนของผู้เรียนเป็นอย่างดี

และจากการศึกษาสภาพปัญหาการเรียนรู้ด้านการพูดภาษาจีนของนักศึกษา สาขาวิชาการสอนภาษาจีน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย พบว่านักศึกษาชั้นปีที่ 1 ส่วนใหญ่ไม่มีทักษะพื้นฐานด้านภาษาจีน เวลาเรียนทำให้นักศึกษาขาดความเชื่อมั่นในตนเอง ไม่กล้าแสดงออก กลัวพูดผิด ดังนั้นการจัดการเรียนการสอนการพูดภาษาจีนที่จะทำให้นักศึกษาเกิดความกล้าแสดงออกในการพูดนั้น จึงต้องใช้เทคนิคการสอนที่ส่งเสริมความเชื่อมั่นแทนการสอนรูปแบบเดิม

ด้วยเหตุนี้เอง ผู้วิจัยจึงได้เล็งเห็นและตระหนักถึงความสำคัญของปัญหาดังกล่าว จึงเห็นว่าการพัฒนาทักษะการพูดภาษาจีนของนักศึกษามีความจำเป็นต้องนำกิจกรรมบทบาทสมมติมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ ดังนั้นผู้วิจัยจึงนำเทคนิคการสอนโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาทักษะการพูดของนักศึกษาสาขาวิชาการสอนภาษาจีน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย ทั้งนี้เพื่อส่งเสริมความกล้าแสดงออก ความเชื่อมั่นในตนเองตลอดจนยกระดับความสามารถด้านทักษะการพูดภาษาจีนของนักศึกษาให้ดีและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อสร้างและหาประสิทธิภาพแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ เพื่อพัฒนาทักษะการพูดภาษาจีนของนักศึกษา สาขาการสอนภาษาจีน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
2. เพื่อเปรียบเทียบทักษะการพูดภาษาจีนก่อนและหลังเรียนโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ เพื่อพัฒนาทักษะการพูดภาษาจีนของนักศึกษา สาขาการสอนภาษาจีน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจต่อการเรียนโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ เพื่อพัฒนาทักษะการพูดภาษาจีนของนักศึกษา สาขาการสอนภาษาจีน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

สมมุติฐานการวิจัย

แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ เพื่อพัฒนาทักษะการพูดภาษาจีนของนักศึกษา สาขาการสอนภาษาจีน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย มีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด 80/80

ทักษะการพูดภาษาจีนหลังเรียนโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ เพื่อพัฒนาทักษะการพูดภาษาจีนของนักศึกษา สาขาการสอนภาษาจีน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงรายสูงขึ้น

ความพึงพอใจต่อการเรียนโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ เพื่อพัฒนาทักษะการพูดภาษาจีนของนักศึกษา สาขาการสอนภาษาจีน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงรายอยู่ในระดับมาก

การทบทวนวรรณกรรม

การพัฒนาทักษะการพูดภาษาจีน

การพัฒนาทักษะการพูด ถือเป็นกระบวนการในการเรียนการสอนทักษะการพูด ที่นอกจากจะใช้หลัก การเบื้องต้น 5 ขั้นตอน ดังนี้ ขั้นเตรียมการสอน ขั้นดำเนินการสอน ขั้นวิเคราะห์และอภิปรายผล ขั้นแลกเปลี่ยน ประสพการณ์ และ ขั้นสรุป แล้วควรคำนึงถึงขั้นดำเนินการสอนที่ใช้รูปแบบการสอนที่หลากหลายเหมาะสมกับผู้เรียน ที่จะส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ ดังที่ ปิยจิตร สังข์พานิช (2560, หน้า 42-43) ได้เสนอแนวคิดในการ พัฒนาทักษะการพูดในฐานการจัดการเรียนการสอนว่า ทักษะการพูดเป็นทักษะพื้นฐานในการรับข้อมูลและถ่ายทอด ความรู้สึกนึกคิดให้ผู้อื่นรับรู้และเข้าใจ ดังนั้นผู้เรียนควรได้รับการฝึกฝนอย่างเพียงพอที่จะสามารถสื่อความหมายได้ อย่างถูกต้องเหมาะสมก่อนทักษะการอ่านและการเขียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการจัดการเรียนการสอนในปัจจุบันส่งเสริม ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และเข้าใจได้ด้วยตนเอง โดยเน้นกิจกรรมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมและเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง การสอน โดยให้การแสดงบทบาทสมมติ เป็นอีกรูปแบบหนึ่งที่จะให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียน ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการ เรียนรู้และเกิดความสุขสนุกสนานและเพลิดเพลิน

เทคนิคการสอนโดยการแสดงบทบาทสมมติ

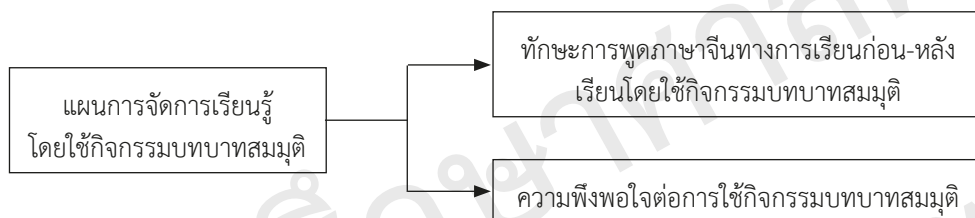
ทิศนา ขัมมณี (2551, หน้า 359-360) ได้เสนอ เทคนิคและข้อเสนอแนะต่างๆในการใช้วิธีสอนโดยใช้การ แสดงบทบาทสมมติให้มีประสิทธิภาพ ดังนี้

1. การเตรียมการ ผู้สอนกำหนดวัตถุประสงค์เฉพาะให้ชัดเจน และสร้างสถานการณ์และบทบาทสมมติ ที่จะช่วยสนองวัตถุประสงค์นั้น สถานการณ์และบทบาทสมมติที่กำหนดขึ้น
2. การเริ่มบทเรียน ผู้สอนสามารถกระตุ้นความสนใจของผู้เรียนได้หลายวิธีเช่น โยงประสพการณ์ใกล้ตัว ของผู้เรียน หรือประสพการณ์ที่ผู้เรียนได้จากการเรียนครั้งต่างๆ เข้าสู่เรื่องที่จักศึกษา
3. การเลือกผู้แสดง ควรเลือกให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของการแสดง เช่นเลือกผู้แสดงที่มีลักษณะ เหมาะสมกับบทบาท เพื่อช่วยให้การแสดงเป็นไปอย่างราบรื่นตามวัตถุประสงค์ได้อย่างรวดเร็ว หรือเลือกผู้แสดงที่มี ลักษณะตรงกันข้ามกับบทบาทที่กำหนดให้เพื่อช่วยให้ผู้เรียนคนนั้นได้รับประสพการณ์ใหม่ ได้ทดลองแสดงพฤติกรรมใหม่ๆ และเกิดความเข้าใจในความรู้สึกและพฤติกรรมของผู้ที่มีลักษณะต่างไปจากตน
4. การเตรียมผู้สังเกตการณ์หรือผู้ชม ผู้สอนควรเตรียมผู้ชมและทำความเข้าใจกับผู้ชมว่า การแสดง บทบาทสมมตินี้ จัดขึ้นมีมุ่งความสนุกแต่มุ่งที่จะให้เกิดการเรียนรู้เป็นสำคัญ ดังนั้นจึงควรชมด้วยการสังเกต ผู้สอน ควรให้คำแนะนำว่าควรสังเกตอะไร และควรบันทึกข้อมูลอย่างไร ผู้สอนอาจจัดทำแบบสังเกตการณ์ให้ผู้ชมใช้ในการ สังเกตด้วยก็ได้
5. การแสดง ก่อนที่จะแสดงอาจมีการจัดฉากการแสดงดูให้สมจริง ฉากการแสดงอาจเป็นฉากง่ายๆ หรือ อาจจะจัดให้ดูสวยงาม แต่ไม่ควรใช้เวลาามาก และควรคำนึงถึงความประหยัดด้วย เมื่อทุกฝ่ายพร้อมแล้ว ผู้สอนให้เริ่ม การแสดง และสังเกตการณ์แสดงอย่างใกล้ชิด
6. การวิเคราะห์อภิปรายผลการแสดง ขั้นนี้เป็นขั้นที่สำคัญมาก เพราะเป็นขั้นที่ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการ เรียนรู้ที่ชัดเจนตามวัตถุประสงค์ เทคนิคที่จำเป็นสำหรับการอภิปรายในช่วงนี้มีหลายประการ ที่สำคัญคือการสัมภาษณ์ ความรู้สึกและความคิดของผู้แสดงและจัดบันทึกไว้บนกระดาน ต่อจากนั้นจึงสัมภาษณ์ผู้ชมหรือผู้สังเกตการณ์ถึงข้อมูล

ที่สังเกตได้ ผู้สอนควรจัดบันทึกข้อมูลเหล่านี้ลงบนกระดาน เพื่อช่วยให้ผู้เรียนเห็นประเด็นในการอภิปราย และสรุปต่อจากนั้น จึงให้ทุกฝ่ายร่วมกันอภิปราย แสดงความคิดเห็นและสรุปประเด็นการเรียนรู้

กล่าวโดยสรุปวิธีสอนโดยการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ คือกระบวนการที่ผู้สอนใช้ในการช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด โดยให้ผู้เรียนสวมบทบาทในสถานการณ์ที่กำหนด ในการใช้วิธีการสอน ผโดยการใช้การแสดงบทบาทสมมติให้มีประสิทธิภาพนั้น ผู้สอนควรมีการเตรียมการสอนและกำหนดวัตถุประสงค์ที่ชัดเจนเพื่อให้ผู้แสดงมีความเข้าใจ และควรมีการกระตุ้นความสนใจของผู้เรียนด้วย และก่อนเริ่มการแสดง ผู้สอนควรเลือกผู้แสดงที่ใกล้เคียงกับบทบาทนั้นเพื่อให้การแสดงเป็นไปอย่างราบรื่นและควรมีการเตรียมผู้สังเกตการณ์ เพื่อมุ่งให้เกิดการเรียนรู้เป็นสำคัญ หลังจากการแสดงเสร็จสิ้นผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันอภิปรายเพื่อสรุปผลของการแสดงซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่ชัดเจนตามวัตถุประสงค์

กรอบแนวคิด

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรต้น คือ แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ

ตัวแปรตาม คือ 1. ทักษะการพูดภาษาจีนทางการเรียนก่อน-หลังเรียนโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ
2. ความพึงพอใจต่อการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ

วิธีดำเนินการวิจัย

การพัฒนากิจกรรมบทบาทสมมติเพื่อพัฒนาทักษะการพูดภาษาจีนของนักศึกษาโปรแกรมวิชาการสอนภาษาจีน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงรายครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงทดลอง ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษาชั้นปีที่ 1 สาขาการสอนภาษาจีน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย ที่ลงทะเบียนเรียนวิชาการฟังและการพูดภาษาจีน 1 (รหัสวิชา TCN1202) ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 52 คน จำนวน 2 หมู่เรียน (สำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน)

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้ ได้แก่ นักศึกษาชั้นปีที่ 1 สาขาการสอนภาษาจีน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย ที่ลงทะเบียนเรียนวิชาการฟังและการพูดภาษาจีน 2 (รหัสวิชา TCN1202) ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 ด้วยวิธีสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) ได้หมู่เรียนที่ 1 ซึ่งมีนักศึกษา จำนวน 26 คน

เครื่องมือที่ใช้วิจัย ได้แก่

1. แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ	จำนวน 5 แผน
2. แบบทดสอบวัดทักษะการพูดภาษาจีน	จำนวน 25 ข้อ
3. แบบวัดความพึงพอใจที่มีต่อใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ	จำนวน 14 ข้อ

ขั้นตอนในการวิจัย

1. แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ

การสร้างแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ มีขั้นตอนดังนี้

1.1 วิเคราะห์เนื้อหาวิชาและจุดประสงค์การเรียนรู้ของรายวิชา รวมทั้งผลการเรียนรู้ที่คาดหวังใน มคอ.3

1.2 กำหนดเนื้อหา โดยกำหนดเนื้อหาในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ ออกเป็น 5 แผน ดังนี้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1	การซื้อของ (买东西)
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2	การไปโรงพยาบาล (看病)
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3	การไปทานข้าวที่ร้านอาหาร (去餐厅吃饭)
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4	การถามทาง (问路)
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5	การส่งของ (寄东西)

1.4 ศึกษาวิธีการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติจากเอกสาร ตำรา คู่มือครูที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ นำเนื้อหา มาจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ จำนวน 5 แผน โดยมีองค์ประกอบแผนการจัดการเรียนรู้ ดังนี้

- 1.4.1 คำอธิบายรายวิชา
- 1.4.2 ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง
- 1.4.3 จุดประสงค์การเรียนรู้
- 1.4.4 สาระการเรียนรู้
- 1.4.5 กระบวนการจัดการเรียนรู้

- **ขั้นเตรียมการ** ผู้สอนแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ให้กับผู้เรียนทราบ ผู้สอนกำหนดเรื่องราวหรือสถานการณ์สมมติที่สอดคล้องกับหน่วยการเรียนรู้

- **ขั้นแสดง**

การอ่านเครื่อง

- ผู้สอนนำเสนอคลิปวิดีโอเพื่อกระตุ้นผู้เรียนไปสู่เรื่องที่เรียนรู้อยู่

- เรียนรู้คำศัพท์ ประโยคและบทสนทนาเกี่ยวกับหน่วยการเรียนรู้
 - ผู้สอนเล่าสถานการณ์ที่เกิดขึ้นให้ผู้เรียนเข้าใจ
 - ผู้เรียนร่วมกันอภิปรายโดยการตั้งคำถามจากเรื่องเพื่อนำไปสู่การแสดงบทบาทสมมติต่อไป
- การเลือกตัวผู้แสดง
- ผู้สอนให้ผู้เรียนจับคู่ ตามความสะดวกและเหมาะสมกับเนื้อหาและบทบาทในการแสดง
 - ผู้สอนกำหนดเรื่องราวหรือสถานการณ์ต่าง ๆ ให้แต่ละคู่และให้สมาชิกในกลุ่มเลือกบทบาทตนเอง
 - ผู้เรียนซักซ้อมการแสดงบทบาทสมมติตามสถานการณ์เรื่องที่กำหนดให้

การจัดฉากตัวแสดง

ผู้สอนให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการจัดเตรียมพื้นที่และอุปกรณ์ในการแสดง อาจจะใช้วิธีการแบบง่ายๆ ตามสภาพการณ์ที่เหมาะสม

การเตรียมผู้สังเกตการณ์

ผู้สอนแบ่งผู้เรียนที่ยังไม่ได้ออกมาแสดงบทบาทสมมติเป็นผู้ร่วมสังเกตการณ์ เพื่อฝึกการสังเกตและวิเคราะห์เหตุการณ์ไปด้วย

การเตรียมความพร้อมก่อนการแสดง

- ผู้เรียนวางแผนกันคร่าวๆว่าจะแสดงอย่างไร ผู้สอนเป็นผู้คอยให้คำแนะนำและเสนอแนะ ช่วยเหลือให้ผู้เรียนมีความมั่นใจมากยิ่งขึ้น เช่น เรื่องเกิดขึ้นที่ไหน ตัวละครมีใครบ้าง มีบทบาทอย่างไร เกิดปัญหาอะไรบ้าง
- ผู้สอนจะเป็นผู้ให้กำลังใจผู้เรียนในการแสดง เพื่อลดความประหม่าของผู้เรียน
- ผู้เรียนแต่ละคู่จับฉลากลำดับการแสดงก่อนหลัง โดยใช้ระยะเวลาตามที่ผู้สอนกำหนด

การแสดง

ผู้เรียนเริ่มการแสดงบทบาทสมมติโดยมีการแสดงอารมณ์ ความรู้สึก การตัดสินใจ เหมือนว่าตนเองอยู่ในสถานการณ์นั้นๆ

การตัดบท

- ผู้สอนทำหน้าที่เป็นผู้สังเกตการณ์ และตัดบทการแสดงในจุดที่เหมาะสม
- **ขั้นวิเคราะห์และอภิปรายผล**
- ผู้สอนสังเกตการณ์ผู้แสดงและบันทึกผล
- ผู้เรียนสังเกตการณ์ผู้แสดงและบันทึกผล
- ผู้สอนสัมภาษณ์ความรู้สึกและความคิดเห็นของผู้แสดง
- ผู้สอนสุ่มผู้เรียนเพื่อสัมภาษณ์ความรู้สึกและความคิดเห็นของผู้ชม
- ผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันอภิปรายผลเกี่ยวกับบทบาทที่ผู้เรียนแสดงว่ามีความเหมาะสมมากน้อย

เพียงใด มีสิ่งใดควรปรับปรุงแก้ไข

- ขั้นสรุป

- ผู้สอนกล่าวชมเชยผู้เรียนที่แสดงบทบาทสมมติ
- ผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและอภิปรายถึงเรื่องราวหรือสถานการณ์ที่ได้

แสดงและสรุปประเด็นการเรียนรู้

- ขึ้นประเมินผล

- ผู้สอนประเมินผลจากการให้ความร่วมมือในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของผู้เรียน

- ผู้สอนประเมินทักษะการพูดของผู้เรียน โดยการใช้แบบทดสอบวัดทักษะการพูดภาษาจีน

1.4.6 สื่อและแหล่งการเรียนรู้

1.4.7 การวัดและประเมินผล

1.5 นำแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) พร้อมทั้งปรับปรุงแก้ไขเนื้อหาสำหรับการประเมินที่ต่ำกว่าเกณฑ์

1.6 นำแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติที่ผ่านการปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปทดลองใช้กับกลุ่มที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 20 คน เพื่อหาประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 ก่อนนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

1.7 นำแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ ไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างจริง แต่ละแผนใช้เวลา 4 ชั่วโมง ทั้งหมด 5 แผนการจัดการเรียนรู้ ใช้เวลาทั้งหมด 10 สัปดาห์ จำนวน 20 ชั่วโมง

2. แบบทดสอบวัดทักษะการพูดภาษาจีนก่อนและหลังเรียน

การสร้างแบบทดสอบวัดทักษะการพูดภาษาจีนก่อนเรียนและหลังเรียน มีขั้นตอนดังนี้

2.1.ออกแบบแบบทดสอบวัดทักษะการพูดภาษาจีนก่อนเรียนและหลังเรียน โดยศึกษาจากกรอบเนื้อหาที่เรียน แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนเป็นชุดเดียวกัน แบบสร้างขึ้นเอง(Teacher –made test) เป็นข้อสอบปรนัยแบบเลือกตอบ จำนวน 50 ข้อ เพื่อเลือกแบบทดสอบที่มีคุณภาพตามเกณฑ์ไว้ใช้ จำนวน 25 ข้อ

2.2 สร้างแบบทดสอบแบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 50 ข้อ เรื่องละ 10 ข้อ โดยให้ครอบคลุมเนื้อหาการเรียนรู้ทั้งหมด เพื่อใช้เป็นแบบทดสอบก่อน-หลังเรียน

2.3 นำแบบทดสอบที่สร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน พิจารณาตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์ เพื่อนำผลที่ได้ไปคำนวณหาดัชนีความสอดคล้อง ได้ค่า 0.98

2.4 นำแบบทดสอบไปทดลองใช้กับกลุ่มใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง จากนั้นนำผลมาวิเคราะห์หาความยากง่าย (p) ค่าอำนาจจำแนก (r)

2.5 เลือกข้อสอบที่มีความยากง่าย (p) และมีค่าอำนาจจำแนก (r) ระหว่าง 0.25 - 0.81 เพื่อใช้ในการทดลองจริง จำนวน 25 ข้อ เรื่องละ 5 ข้อ

2.6 นำแบบทดสอบที่ผ่านการคัดเลือกแล้ว จำนวน 25 ข้อ ไปใช้กับนักศึกษากลุ่มตัวอย่าง

3.แบบวัดความพึงพอใจต่อการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ

การสร้างแบบวัดความพึงพอใจต่อการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ มีขั้นตอนดังนี้

3.1 ศึกษาวิธีสร้างแบบวัดความพึงพอใจโดยอาศัยแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในการสร้างแบบวัดความพึงพอใจ

3.2 ออกแบบโครงสร้างของแบบวัดความพึงพอใจต่อการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ โดยกำหนดหัวข้อในแบบวัดความพึงพอใจต่อใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ จำนวน 14 ข้อ

3.3 สร้างแบบวัดความพึงพอใจต่อการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ ให้เป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) จากนั้นนำค่าคะแนนที่ได้มาหาค่าเฉลี่ยแล้วแปลความหมายของค่าคะแนนตามเกณฑ์การประเมินจากการหาค่าเฉลี่ย (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, หน้า 103)

3.4 นำแบบวัดความพึงพอใจต่อการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบว่า แบบวัดความพึงพอใจที่สร้างขึ้นว่าวัดได้ตรงตามประเด็นที่ต้องการวัดหรือนิยามศัพท์ แล้วนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC พบว่า ได้ค่า 0.97 (วาโร พึ่งสวัสดิ์, 2551, หน้า 244-246)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ทดสอบก่อนเรียน โดยให้นักศึกษาทำแบบทดสอบด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียน จำนวน 25 ข้อ
2. ดำเนินการสอนโดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ กับนักศึกษากลุ่มตัวอย่าง จำนวน 26 คน จนครบทั้ง 5 แผนการจัดการเรียนรู้ เป็นเวลา 10 สัปดาห์ รวมเวลา 40 ชั่วโมง
3. ทดสอบหลังเรียน โดยให้นักศึกษาทำแบบทดสอบด้วยแบบทดสอบวัดทักษะการพูดภาษาจีนหลังเรียน จำนวน 25 ข้อ
4. ให้นักศึกษากลุ่มตัวอย่างตอบแบบวัดความพึงพอใจต่อการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น จำนวน 14 ข้อ หลังการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ครบทั้ง 5 แผนการจัดการเรียนรู้ จากนั้นรวบรวมแบบวัดความพึงพอใจแล้วประเมินผล

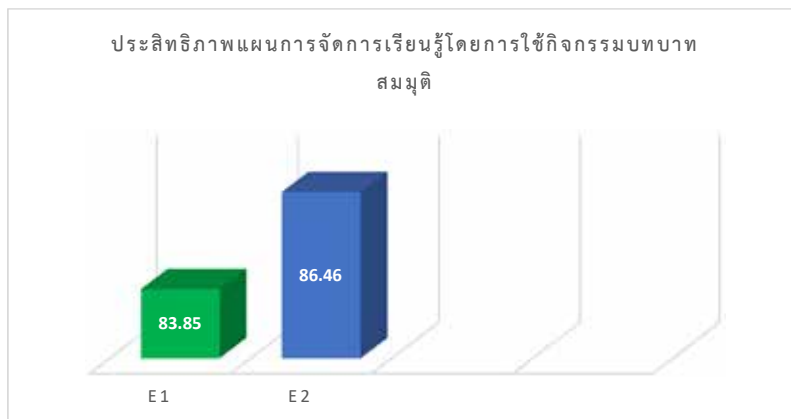
การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยที่กำหนดไว้ ดังนี้

1. วิเคราะห์ค่าประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 80/80 โดยใช้ค่าร้อยละ
2. วิเคราะห์ทักษะการพูดภาษาจีนของนักศึกษา โดยเปรียบเทียบคะแนนก่อน-หลังเรียนของกลุ่มตัวอย่าง ด้วยใช้สถิติทดสอบที (t-test แบบ Paired sample test)
3. วิเคราะห์ระดับความพึงพอใจต่อการเรียนโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ โดยใช้วิธีการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)

ผลการวิจัย

ผลการสร้างและหาประสิทธิภาพแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80

ภาพที่ 1 ผลการสร้างและหาประสิทธิภาพแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ

จากภาพที่ 1 พบว่า แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ มีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 83.85/86.46 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ผลการเปรียบเทียบทักษะการพูดภาษาจีนก่อนและหลังเรียนโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติของนักศึกษาโปรแกรมวิชาการสอนภาษาจีน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

ตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบทักษะการพูดภาษาจีนก่อนและหลังเรียนโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ

คะแนน	n	$\bar{X}$	SD	t	df	sig
ก่อนเรียน	26	15.96	1.78	12.98	24	0
หลังเรียน	26	21.62	0.85			

จากตารางที่ 2 พบว่า ทักษะการพูดภาษาจีนหลังการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติของนักศึกษาสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยด้วย t-test ปรากฏค่า $t\text{-test} = 12.98$ ผลการศึกษาความพึงพอใจต่อการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติเพื่อพัฒนาทักษะการพูดภาษาจีนของนักศึกษาโปรแกรมวิชาการสอนภาษาจีน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

ภาพที่ 3 ผลการศึกษาความพึงพอใจต่อการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ

จากภาพที่ 3 พบว่า นักศึกษาความพึงพอใจที่มีต่อการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ เพื่อพัฒนาทักษะการพูดภาษาจีนของนักศึกษา ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีระดับค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.68 เมื่อพิจารณาพบว่า ด้านกิจกรรม

การเรียนรู้ มีระดับความพึงพอใจสูงสุดคือ มีระดับค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.78 รองลงมาคือ ด้านการวัดและประเมินผล มีระดับค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.68 และด้านเนื้อหา มีระดับค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.67 ตามลำดับ

อภิปรายผล

จากผลการศึกษา การใช้กิจกรรมบทบาทสมมติเพื่อพัฒนาทักษะการพูดภาษาจีนของนักศึกษาโปรแกรมวิชาการสอนภาษาจีน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ มีค่าประสิทธิภาพ (E1/E2) เท่ากับ 83.85/86.46 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ทั้งนี้เพราะแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ ได้ดำเนินการตามกระบวนการของนักวิชาการอย่างเป็นระบบ มีระเบียบแบบแผนและขั้นตอนที่ชัดเจน ซึ่งสอดคล้องกับชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2556) ที่ได้กล่าวไว้ว่าการผลิตสื่อหรือชุดการสอนนั้น ก่อนนำไปใช้จริงจะต้องนำสื่อ หรือชุดการสอนที่ผลิตขึ้นไปทดสอบประสิทธิภาพเพื่อดูว่าสื่อหรือชุดการสอนทำให้ผู้เรียนมีความรู้เพิ่มขึ้นหรือไม่ มีประสิทธิภาพในการช่วยให้กระบวนการเรียนการสอนดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพเพียงใด มีความสัมพันธ์กับผลลัพธ์หรือไม่ และผู้เรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนจากสื่อหรือชุดการสอนในระดับใด ดังนั้นผู้ผลิตสื่อการสอนจำเป็นต้องนำสื่อ หรือชุดการสอนไปหาคุณภาพ เรียกว่า การทดสอบประสิทธิภาพ ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการตามกระบวนการดังกล่าว โดยการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ การตรวจสอบคุณภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ ด้านเนื้อหาได้คัดเลือกเนื้อหาที่เหมาะสมตรงกับรายวิชาที่สอนและมีความน่าสนใจ ด้านกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ เพื่อทักษะด้านการพูดภาษาจีนตลอดจนการวัดและประเมินผลที่มีเที่ยงตรงและมีประสิทธิภาพ

2. ผลการเปรียบเทียบทักษะการพูดภาษาจีนหลังการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติของนักศึกษาสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยด้วย t-test ปรากฏค่า $t\text{-test} = 12.98$ จึงกล่าวได้ว่าคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียนมีความแตกต่างกัน คือ คะแนนหลังเรียนมีค่าสูงกว่าก่อนเรียน ซึ่งแสดงให้เห็นว่าการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติช่วยพัฒนาผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนให้สูงขึ้น ทั้งนี้เพราะการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติส่งเสริมให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้เรียนเกิดความกล้าคิดกล้าแสดงออก มีความมั่นใจในการพูดภาษาจีน เกิดความเข้าใจในการเรียนรู้เรื่องราวหรือสถานการณ์ต่างได้เป็นอย่างดี เนื่องจากผู้เรียนมีโอกาสดำเนินปฏิบัติจริงและใช้สถานการณ์ใกล้เคียงกับชีวิตประจำวัน ส่งผลทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนดีตามไปด้วย นอกจากนี้ผู้วิจัยยังคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล เพราะผู้เรียนแต่ละคนมีความสามารถในการรับรู้ที่แตกต่างกัน ผู้วิจัยจึงใช้กิจกรรมบทบาทสมมติมาพัฒนาทักษะการพูดภาษาจีนของนักศึกษา เพื่อให้นักศึกษาไม่รู้สึกเบื่อหน่ายและสามารถเรียนรู้ได้อย่างเท่าเทียมกัน ช่วยสร้างแรงจูงใจให้แก่ นักศึกษาในการพูดภาษาจีน อีกทั้งยังท้าทายให้นักศึกษาพูดภาษาจีนเสมอ เพราะต้องพูดภาษาจีนตลอดการทำกิจกรรมบทบาทสมมติ ทำให้นักศึกษามีความมั่นใจและกล้าที่จะพูดภาษาจีน ซึ่งสอดคล้องกับสุคนธ์ สินธพานนท์ และคณะ (2562, หน้า 109) ได้กล่าวไว้ว่าการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบการแสดงบทบาทสมมติ ทำให้บทเรียนมีความสนุกสนานเพลิดเพลิน ได้รับความสนใจ และทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้หลายๆ ด้าน และมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ ส่งเสริมให้ผู้เรียนกล้าแสดงความสามารถ และยังสอดคล้องกับปิยจิตร สังข์พานิช (2560, หน้า 42-43) ที่ได้เสนอแนวคิดในการพัฒนาทักษะการพูดในฐานการจัดการเรียนการสอนว่า ทักษะการพูดเป็นทักษะพื้นฐานในการรับข้อมูลและถ่ายทอดความรู้สึคนักคิดให้ผู้อื่น

รับรู้และเข้าใจ ดังนั้นผู้เรียนควรได้รับการฝึกฝนอย่างเพียงพอที่จะสามารถสื่อความหมายได้อย่างถูกต้องเหมาะสม ก่อนทักษะการอ่านและการเขียน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การจัดการเรียนการสอนในปัจจุบันส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ และเข้าใจได้ด้วยตนเอง โดยเน้นกิจกรรมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมและเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง การสอนโดยใช้การแสดง บทบาทสมมติ เป็นอีกวิธีสอนหนึ่งที่จะให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียน ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และเกิด ความสนุกสนานและเพลิดเพลิน

3. นักศึกษามีความพึงพอใจที่มีต่อการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติเพื่อพัฒนาทักษะการพูดภาษาจีนอยู่ใน ระดับมากที่สุด มีระดับค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.68 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.52 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า กิจกรรมบทบาทสมมติทำให้กล้าพูดภาษาจีนได้มากขึ้น มีระดับความพึงพอใจสูงสุดคือ มีระดับค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.88 รองลงมาคือ กิจกรรมบทบาทสมมติทำให้เกิดความสนุกสนานในการเรียน มีระดับค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.81 และ กิจกรรม บทบาทสมมุติสร้างความมั่นใจในการพูด ความกล้าแสดงออก มีระดับค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.77 ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้อง กับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เพราะการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติช่วยพัฒนาทักษะการพูดภาษาจีนของนักศึกษาได้จริง ทำให้นักศึกษาสามารถสื่อสารภาษาจีนได้ด้วย ความมั่นใจ เนื่องจากสถานการณ์ที่ผู้สอนกำหนด เป็นสถานการณ์ที่ ใกล้เคียงกับชีวิตประจำวันของผู้เรียน สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้จริง ทำให้นักศึกษามีความกล้าแสดงออก มั่นใจใน การพูดภาษาจีนและรู้สึกสนุกสนาน ไม่น่าเบื่อ ซึ่งสอดคล้องกับทิตินา แชมมณี (2552, หน้า 361) ได้กล่าวไว้ว่า กิจกรรม บทบาทสมมติเป็นรูปแบบการสอนที่ทำให้ผู้เรียนมีความเข้าใจและเกิดการเปลี่ยนแปลงเจตคติและพฤติกรรมของตน ช่วยให้การเรียนการสอนมีความใกล้เคียงกับสภาพความเป็นจริง เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียน ผู้เรียน ได้เรียนรู้อย่างสนุกสนานและการเรียนรู้มีความหมายสำหรับผู้เรียนเพราะข้อมูลจากผู้เรียนโดยตรง ซึ่งสอดคล้องกับ งานวิจัยของ Huanhuan Ma (2562, หน้า 59-61) ได้ศึกษาการพัฒนาทักษะการพูดภาษาจีนของนักศึกษาสาขาวิชา ภาษาจีน คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม โดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ ผลการวิจัย พบว่า 1. ประสิทธิภาพของการพัฒนาทักษะการพูดภาษาจีนโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติสำหรับนักศึกษาสาขาวิชา ภาษาจีน ชั้นปีที่ 1 คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม มีประสิทธิภาพของ E1/ E2 เท่ากับ 85.77/85.33 ซึ่งมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 ที่กำหนดไว้ 2. ทักษะการพูดภาษาจีนของนักศึกษาสาขา วิชาภาษาจีน ชั้นปีที่ 1 คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม หลังเรียนสูงกว่าเกณฑ์ ร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ 3. นักศึกษาสาขาวิชาภาษาจีน ชั้นปีที่ 1 คณะมนุษยศาสตร์และ สังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม มีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ภาษาจีนโดยใช้กิจกรรมบทบาท สมมติ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.36 และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่าด้านเนื้อหา มีความพึงพอใจ สูงสุดอยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.55 อีก 3 ด้าน อยู่ในระดับมาก กล่าวคือด้านด้านผู้สอน ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.42 ด้านการวัดและประเมินผล ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.23 และด้านกิจกรรมการเรียนรู้ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.23 ตามลำดับ

ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้

1. รูปแบบการจัดการเรียนการสอนโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ เป็นกิจกรรมที่ใช้เวลาค่อนข้างมาก ดังนั้น การนำรูปแบบสอนนี้ไปใช้ควรศึกษาแนวทาง ขั้นตอน กระบวนการจัดกิจกรรมเป็นอย่างดีก่อน และต้องมีการวางแผน และกำหนดเวลาที่ชัดเจน แน่นนอน เพื่อให้การดำเนินกิจกรรมเป็นไปด้วยความราบรื่น

2. ผู้สอนต้องคำนึงถึงระดับความสามารถภาษาจีนของผู้เรียนแต่ละคน เนื่องจากผู้เรียนแต่ละคนพื้นฐานภาษาจีนไม่เท่ากัน ผู้สอนควรสร้างความเข้าใจและชี้แนะผู้เรียน เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดในการจัดการเรียนการสอน

ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการวิจัยเปรียบเทียบกับผู้เรียนหลายกลุ่ม เช่น นักศึกษาที่มีพื้นฐานภาษาจีนกับนักศึกษาที่ไม่มีพื้นฐานภาษาจีน เพื่อเพิ่มความน่าเชื่อถือให้กับงานวิจัยมากขึ้น
2. ควรนำรูปแบบการจัดการเรียนการสอนโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติไปใช้กับผู้เรียนที่มีปัญหาการพูดภาษาจีนในระดับชั้นปีอื่น เพื่อให้ทักษะการพูดภาษาจีนของผู้เรียนดีขึ้น
3. ควรทำการศึกษาการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติในการสอนโครงสร้างทางภาษาหรือรูปประโยคต่างๆ เป็นต้น
4. ควรทำการศึกษาการใช้เทคโนโลยี หรือเทคนิควิธีการสอนอื่นๆ ที่เหมาะสมกับผู้เรียนในยุคดิจิทัล หรือยุค New Normal

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน*. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมสมมติการเกษตรแห่งประเทศไทยจำกัด.
- ชัยยงค์ พรหมวงศ์. (2556). การทดสอบประสิทธิภาพสื่อหรือชุดการสอน. *วารสารศิลปการศึกษาวิจัย*. ปีที่ 5 ฉบับที่ 1 มกราคม – มิถุนายน 2556, 5(1), 7-20.
- ทิตินา แคมมณี., (2519). *การใช้บทบาทสมมติในการเรียนการสอน*. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ทิตินา แคมมณี. (2552). *รูปแบบการเรียนการสอน: ทางเลือกที่หลากหลาย*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). *การวิจัยเบื้องต้น*. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- วาโร เพ็งสวัสดิ์. (2551). *วิธีวิทยาการวิจัย*. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- สุคนธ์ สินธพานนท์ และคณะ. (2554). *วิธีสอนตามแนวปฏิรูปการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพของเยาวชน*. กรุงเทพฯ: 9199 เทคนิคพรินต์นิตาน.
- ปิยจิตร สังข์พานิช. (2560). *การพัฒนาทักษะการพูดภาษาฝรั่งเศสด้วยการแสดงบทบาทสมมติสำหรับนักศึกษาวิชาเอกการจัดการการท่องเที่ยว คณะวิทยาการจัดการ*. *วารสารสมาคมครูภาษาฝรั่งเศสแห่งประเทศไทยในพระราชูปถัมภ์*. 40(134), 41-54.
- อัญชลีการ์ ชันติ. (2562). *ศึกษาศาสตร์สาร*. พิมพ์ครั้งที่ 1. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ฮวาน ฮวาน หม่า, ชมพูนุท เมฆเมืองทอง, นิรุต ถึงนาค. (2019). การพัฒนาทักษะการพูดภาษาจีนของนักศึกษาสาขาวิชาภาษาจีน คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ. *Chophayom Journal*, 30(2), 143-153.
- Werth, M. (2018). Role-play in the Chinese Classroom.